

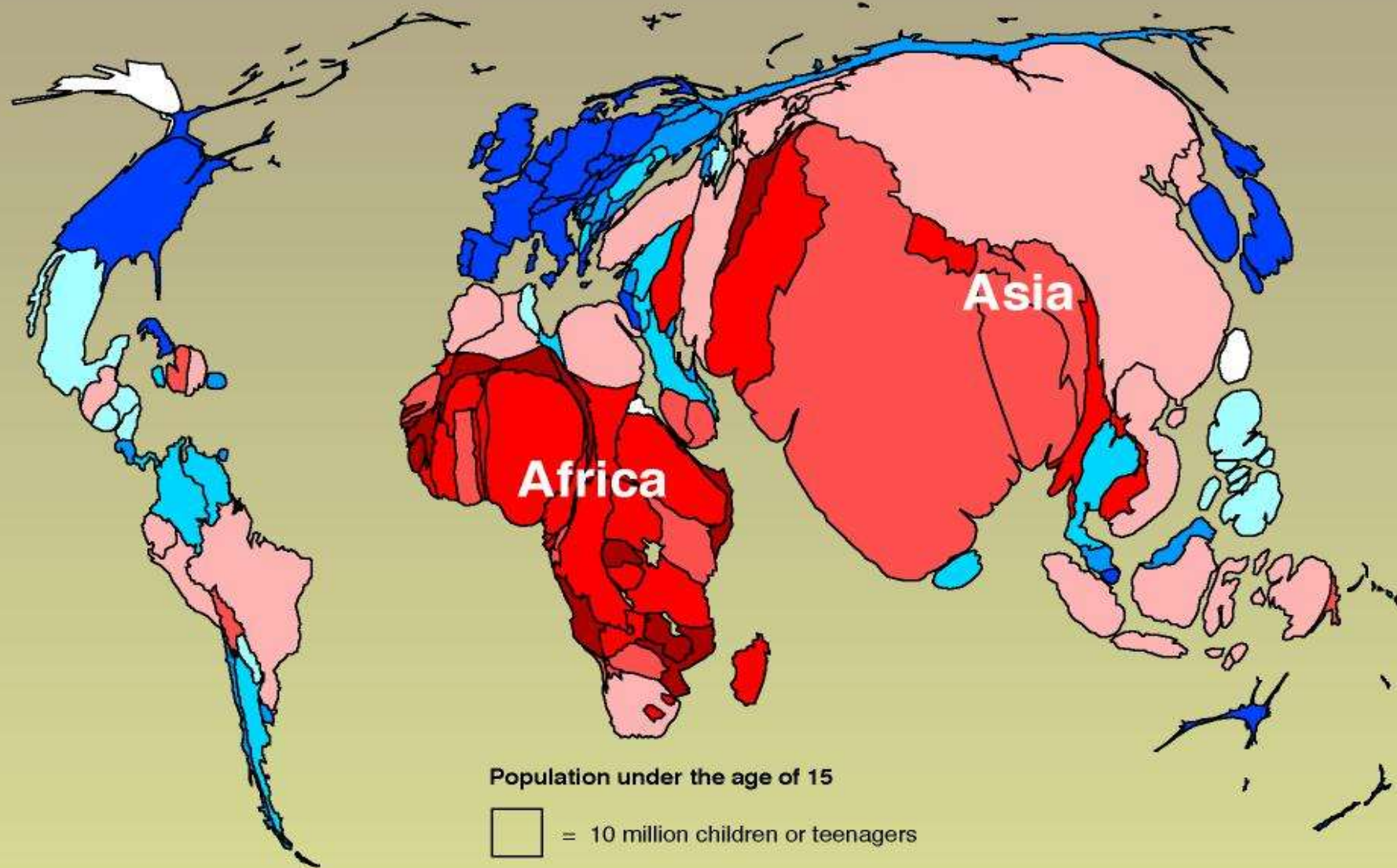
„Pezsgőspohár” és társai

avagy: szegényekről gazdagoknak

Zlinszky János

NKE VTK KVPTsz

2021. III. 10.

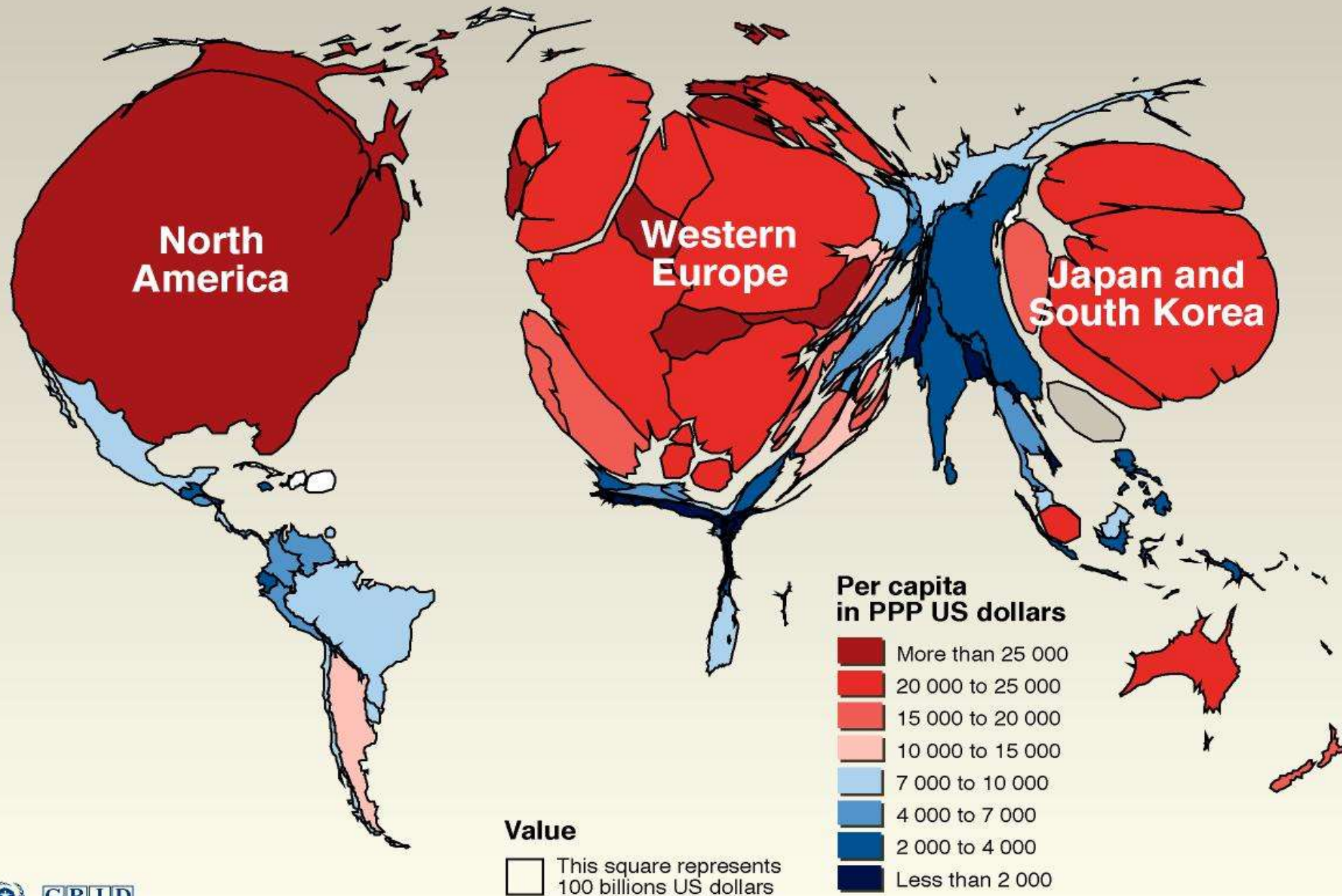
World Population in 2018

The country's size in this map represents the size of the population. Each square represents 500,000 people. All 15,266 squares show where the world's 7.633 billion people live.

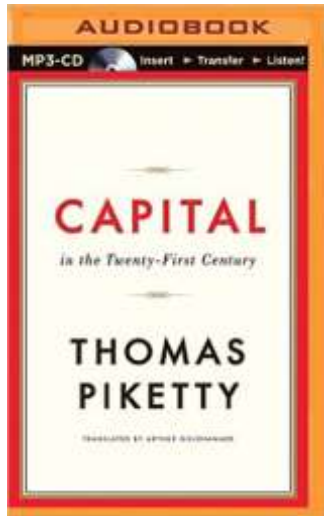
by Max Roser for OurWorldinData.org – the free online publication that presents the data and research on how the world is changing.
Population data from the UN Population Division.
Version 1 (September 2018). Licensed under CC-BY-SA

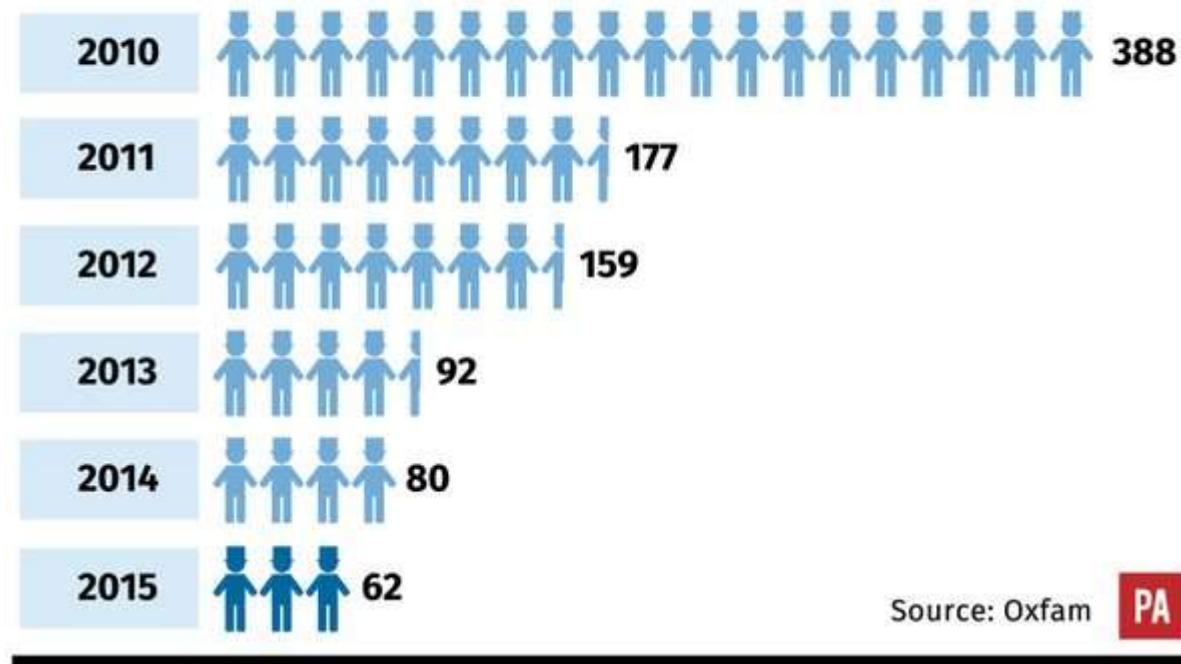
Gross Domestic Product

A világ szegényebbik felével megegyező vagyonnal rendelkező leggazdagabb emberek száma

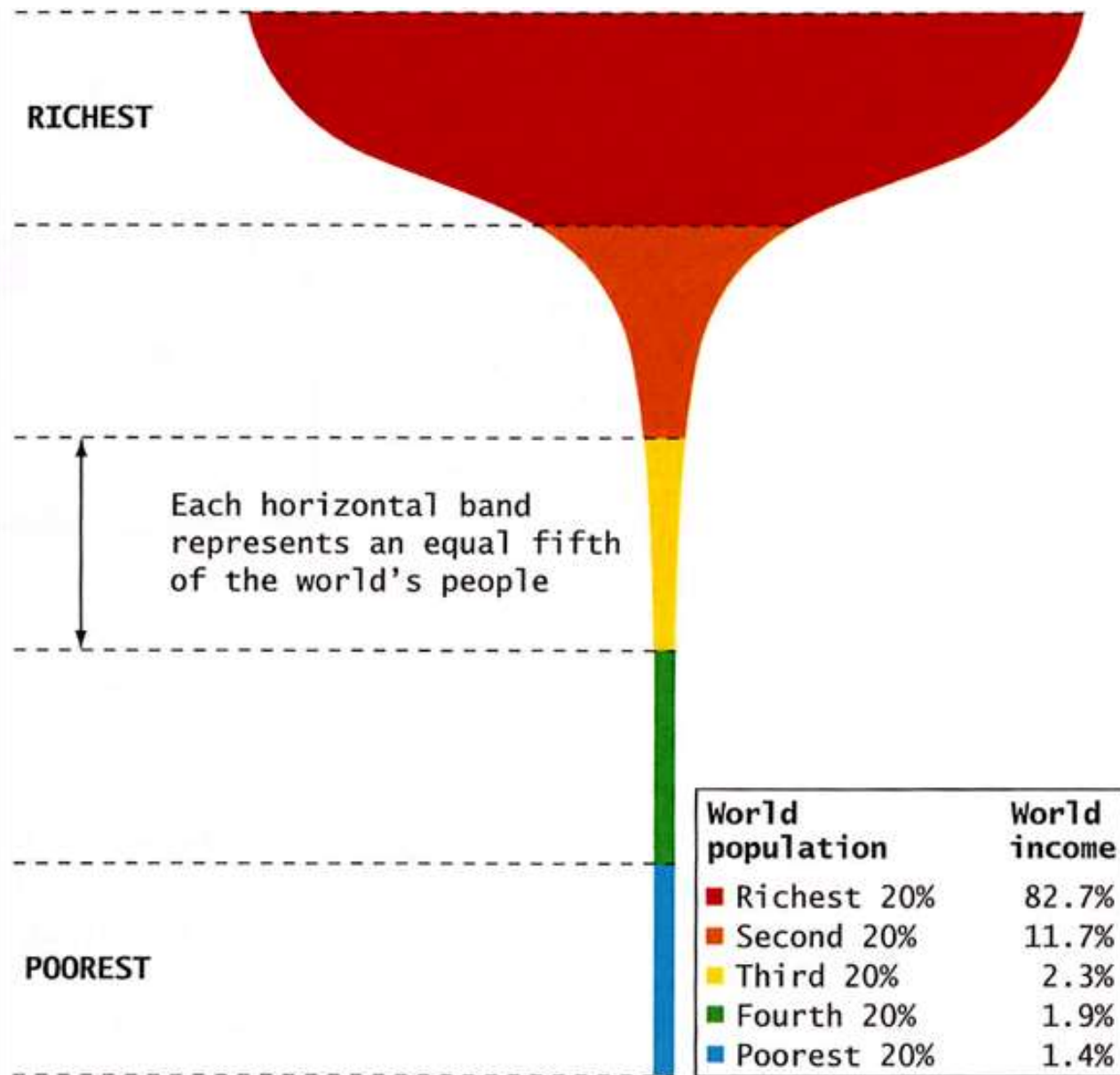

Number of billionaires owning as much as the poorest half of the world's population

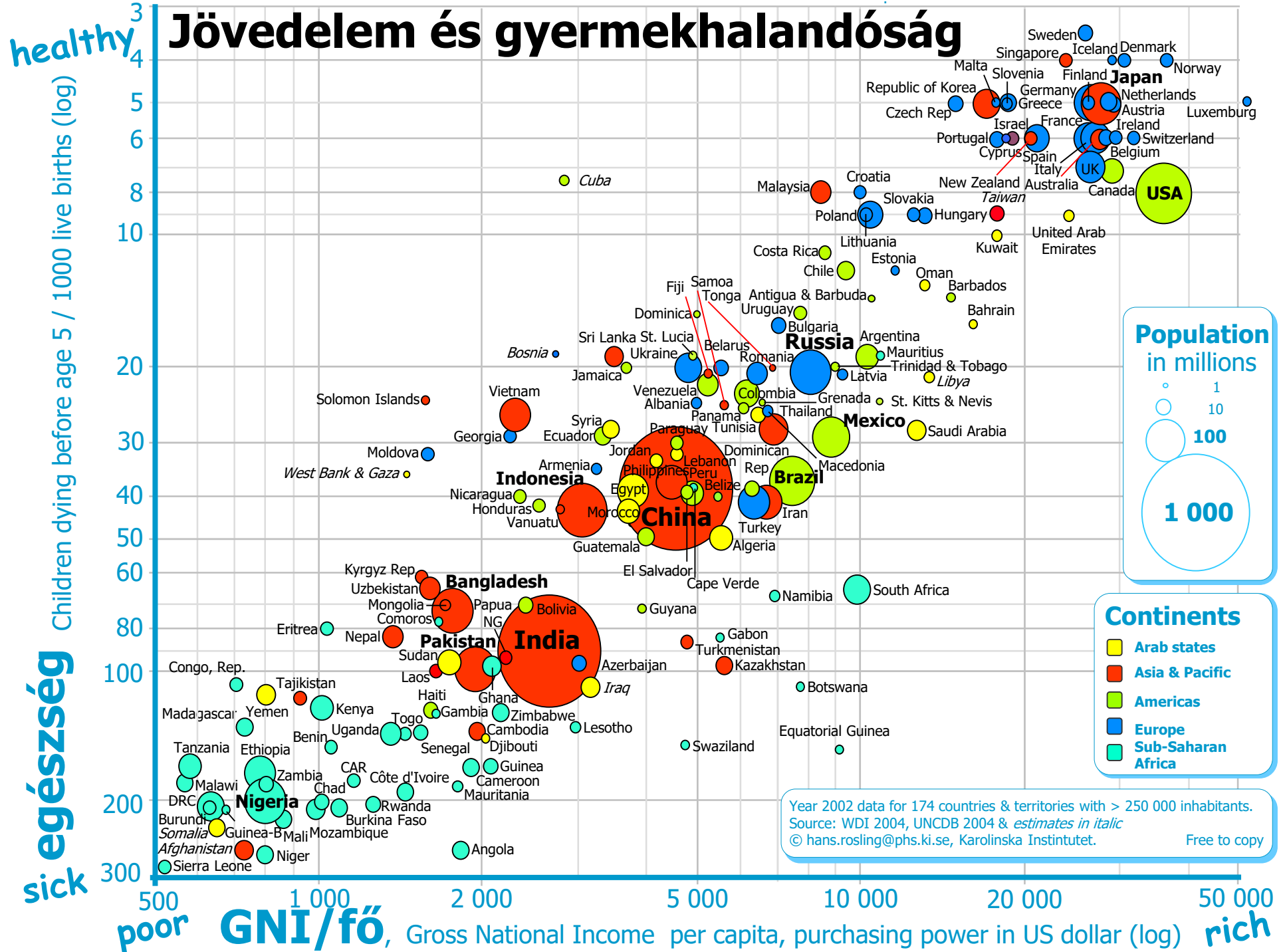

Ma már a Föld leggazdagabb 62 embere többet birtokol,
mint a 7,350 milliós emberiség szegényebbik fele, azaz a
leggazdagabb **62 = 3 675 000 000** szegényebb

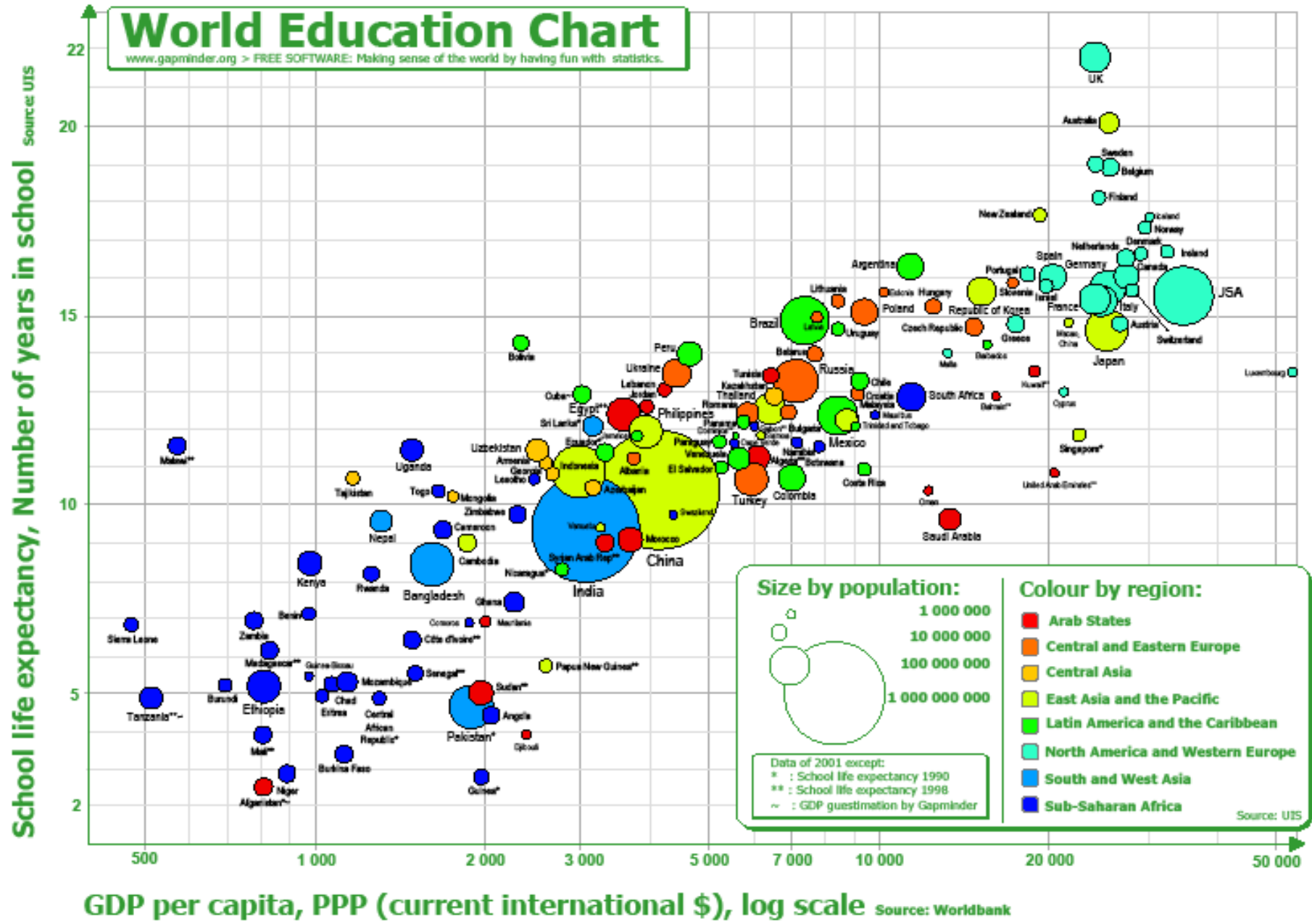
Vagyon, jövedelmek egyenlőtlensége

Jövedelem és gyermekhalandóság

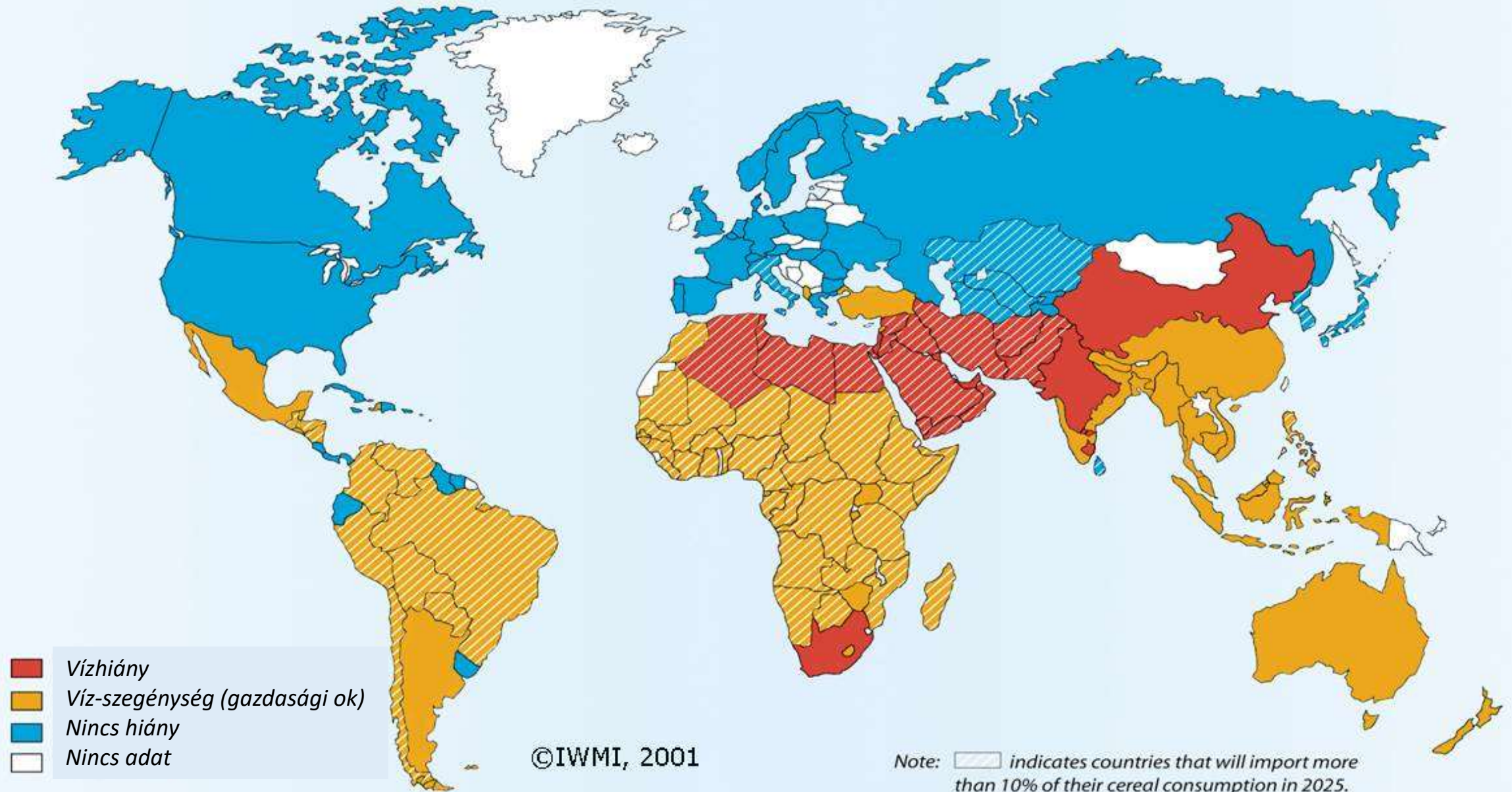

Tanulás és GDP

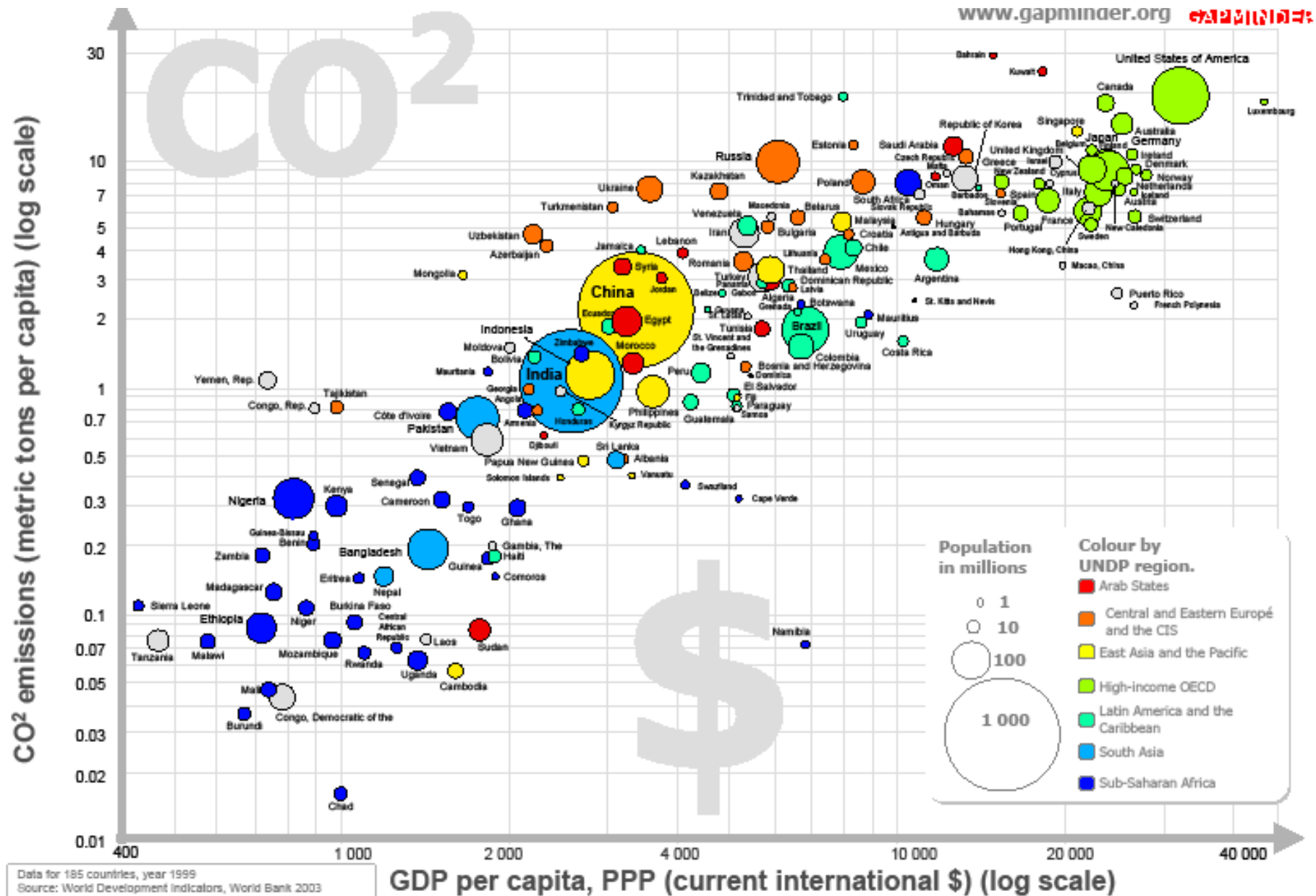

Projected Water Scarcity in 2025

CO2 kibocsátás/fő & GDP/fő (log-log skálák)

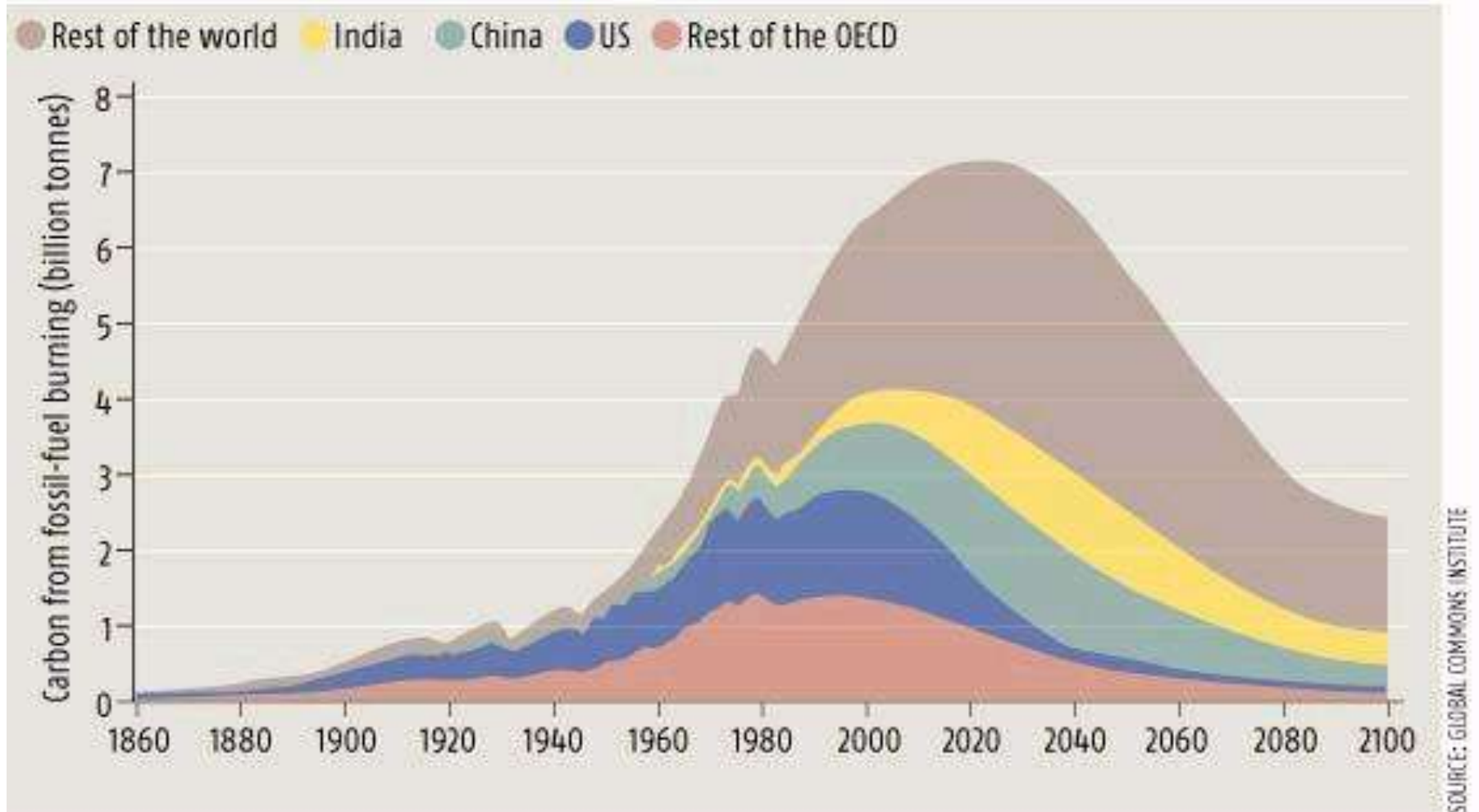

Igazságos kibocsátási határok

(fenntartható fejenkénti terhelés x lakosság)

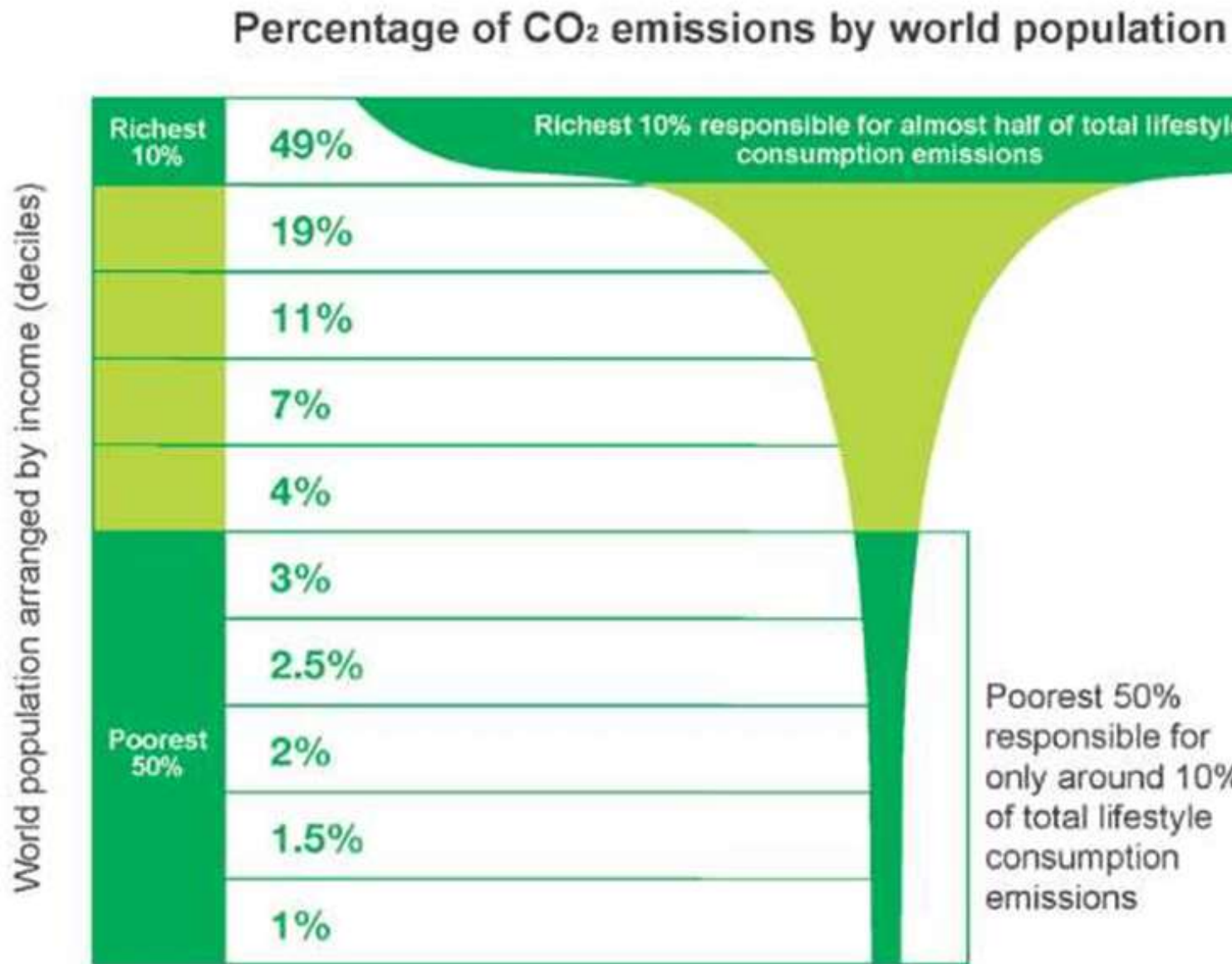
CONTRACTION & CONVERGENCE MODEL

Convergence (universal emissions target per person) achieved by 2050.
Contraction (falling global emissions) completed by 2100

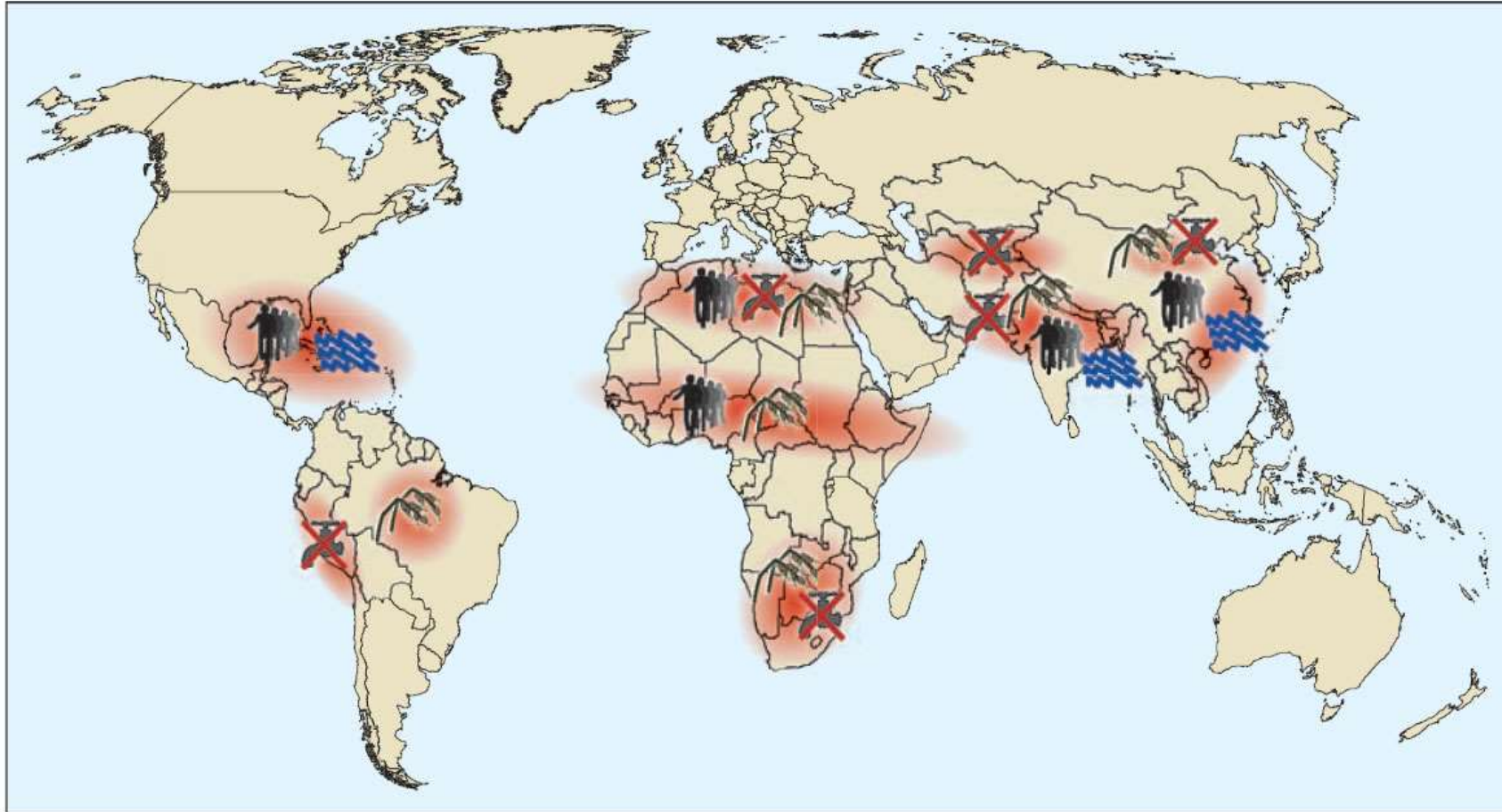
Globális népeesség jövedelmi decilisek szerint, és az általuk okozott CO2 kibocsátás

Figure 1: Global income deciles and associated lifestyle consumption emissions

Source: Oxfam

Természeti csapások, destabilizálódó régiók...

Konfliktus lehetőségek kiválasztott kritikus zónákban

Klímaváltozás előidézte ivóvíz erőforrásnövekedés

Klímaváltozás előidézte csökkenés az élelemtermelésben

Kritikus zóna

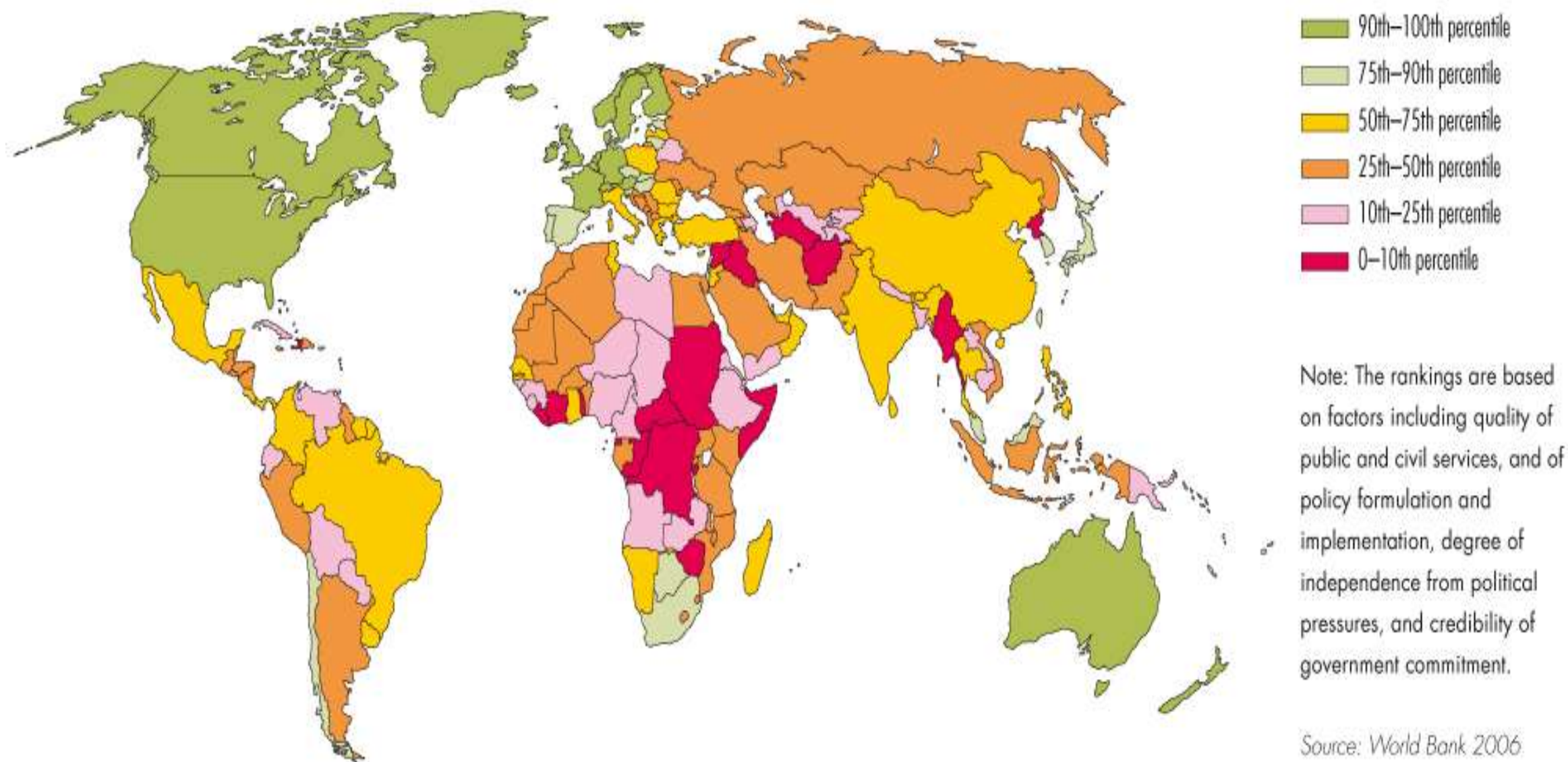
Klímaváltozás előidézte vihar és árvíz növekedés

Környezetileg előidézett migráció

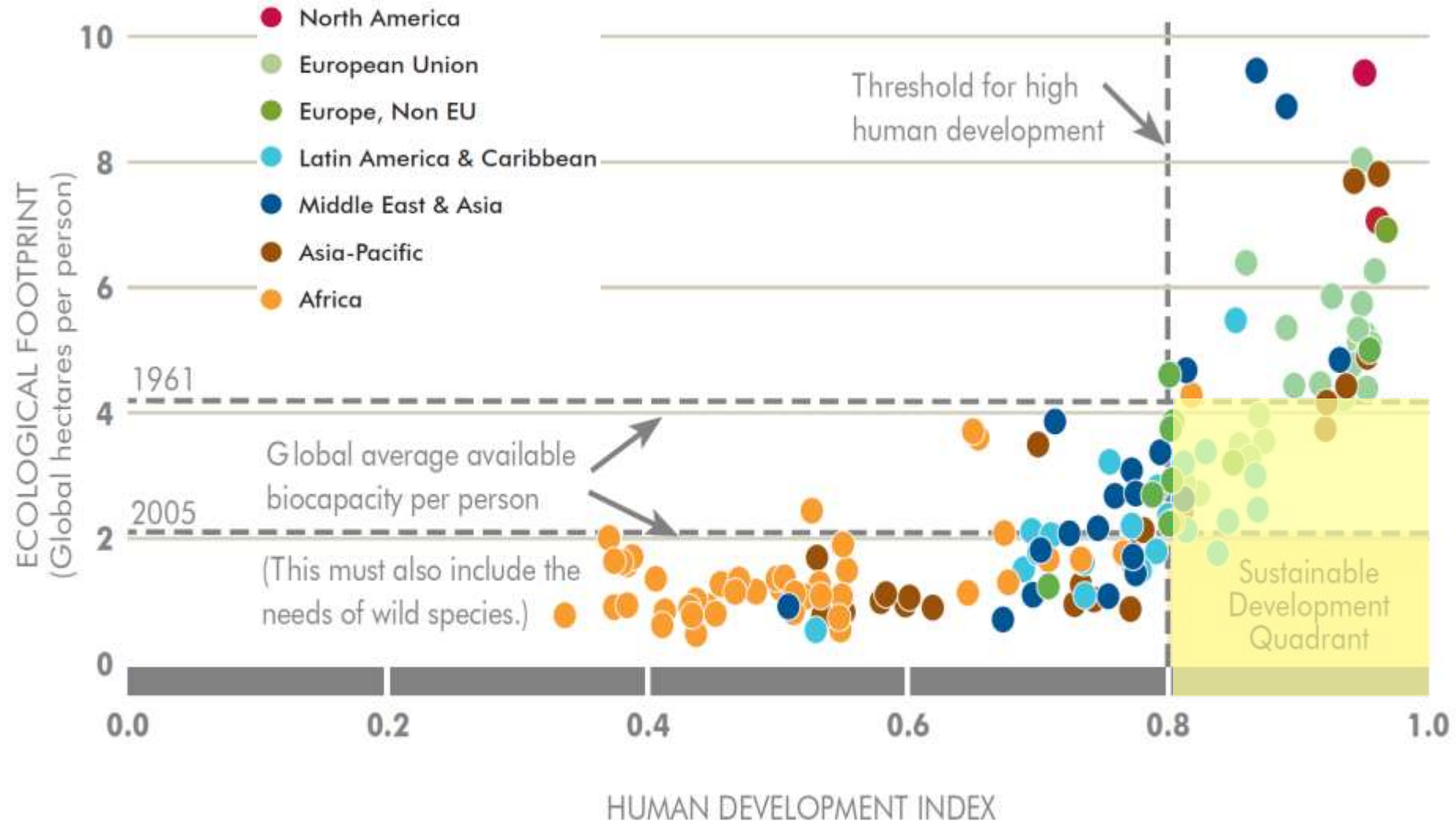
Rangsor: az államigazgatás minősége, tisztasága, hatékonysága

Figure 7.5 Government effectiveness (2005)

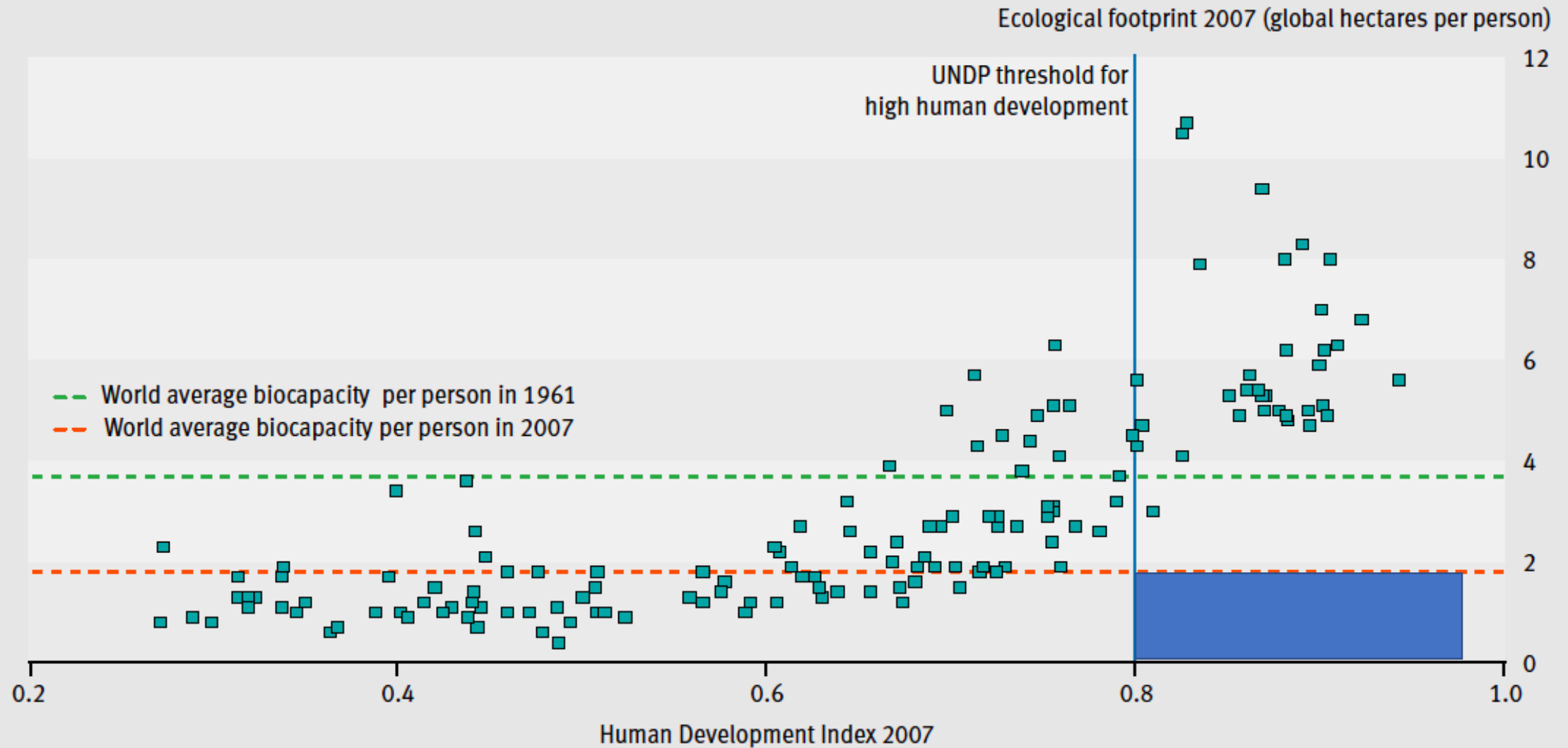

Egyre több ország távolodik a fenntarthatóságtól!

(Graph by Mathis Wackernagel, for the WSF 2009, Budapest)

A “kék területen” lenne jólét és biztonság...

This figure plots countries on the basis of two indicators: the Human Development Index (HDI) and the ecological footprint per person. In order to achieve sustainability, countries must move towards the bottom right corner and as such decouple human development from natural resource use and environmental impacts (UNEP 2011c). The figure shows that worldwide, no country held that position in 2007.

Globális fenntarthatatlanság

Mi a fenntarthatatlan? A környezet *embert fenntartó* állapota!

Túl sok és/vagy túl nagy!

$$I = P \times A \times T$$

$$I = f(P, A, T)$$

I impakt (környezetterhelés)

P populáció (népesség létszám)

A fogyasztás (affluence)

T technológia (környezeti kár/GDP)

Összefoglaló gondolatok hét pontban a gazdaságról

1. Minden tevékenységhez anyag és energia szükséges. Ezek mennyisége bizonyos határig csökkenthető, de nem tüntethető el.
2. Az emberiség fantasztikus gyarapodása az utóbbi 2-3 évszázadban („Antropocén”) a kezdeti bőséges nyersanyagforrásoknak (főleg a fosszilis energiahordozóknak: szén, olaj, gáz) köszönhető.
3. Véges földi lehetőségeink mellett nincs végtelen növekedés.
4. A véges forrás és nyelő globális tünetei (klímaváltozás, termőtalaj-pusztulás, biodiverzitás csökkenés, óceán-savasodás, édesvíz-hiány, stb.) a korlátok figyelmeztető jelei.
5. A gazdasági növekedés terén paradigmaváltás szükséges. Ha ezt nem tesszük meg az emberiség túlélése forog kockán.
6. A gazdaságilag fejlett országok további növekedése etikátlan, mivel ez a teljes emberiség számára elérhetetlen (ökológiai lábnyom!).
7. A „szak”emberek véleménye nem mindig helytálló, mivel többnyire nem rendszerszemléletben fogalmazódik meg. A rendszerelméleti alapon álló problémakezelés még nem jellemző.

És egy javaslat: Legyen *cél* az emberi jólét, s ehhez *eszköz* a gazdaság.

(Ma *cél* a gazdasági növekedés, ehhez az ember „erőforrás”.)

Az eszközök tökéletesítése és a célok összezavarása, úgy tűnik, ez a mi problémánk. (A.Einstein)

Figure 7.2 Distribution of economic activity between North and South, 1991
(% of global total) (Source: UNDP, 1994)

